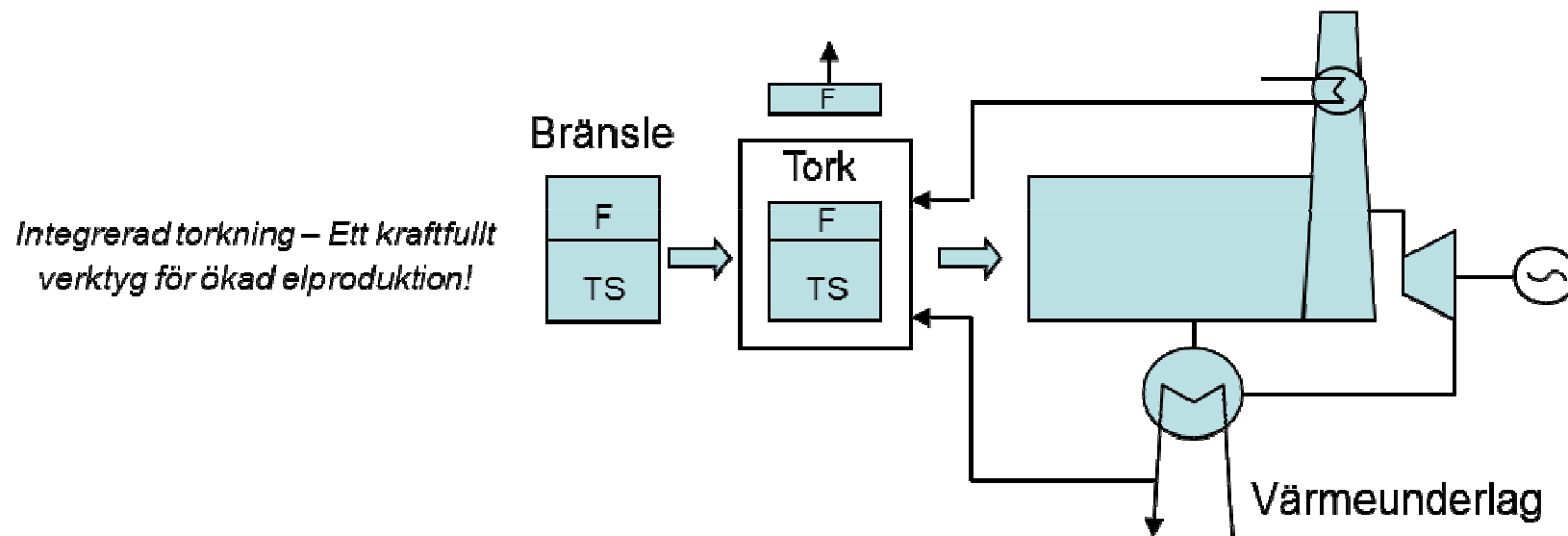

Integrerad torkning av biobränsle i kraftvärmeanläggningar och skogsindustri

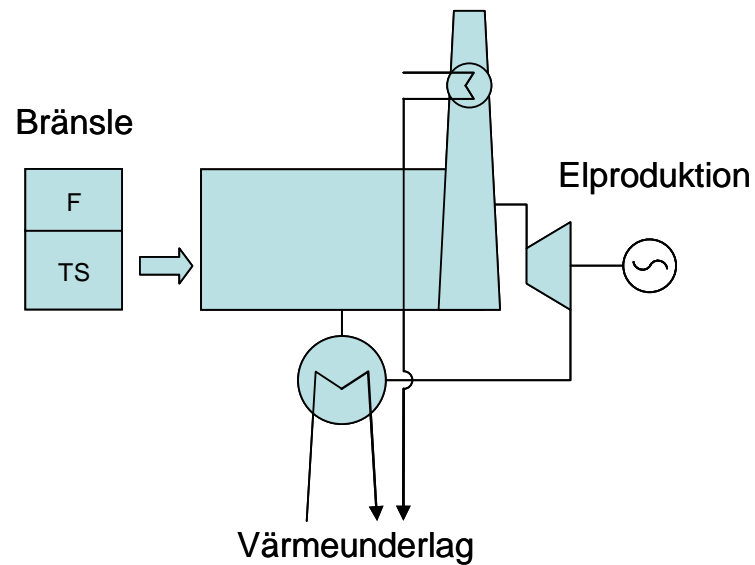
Föredrag vid Panndagarna 2011 av Ola Thorson (VD) S.E.P.

Torkning av biobränsle har flera fördelar

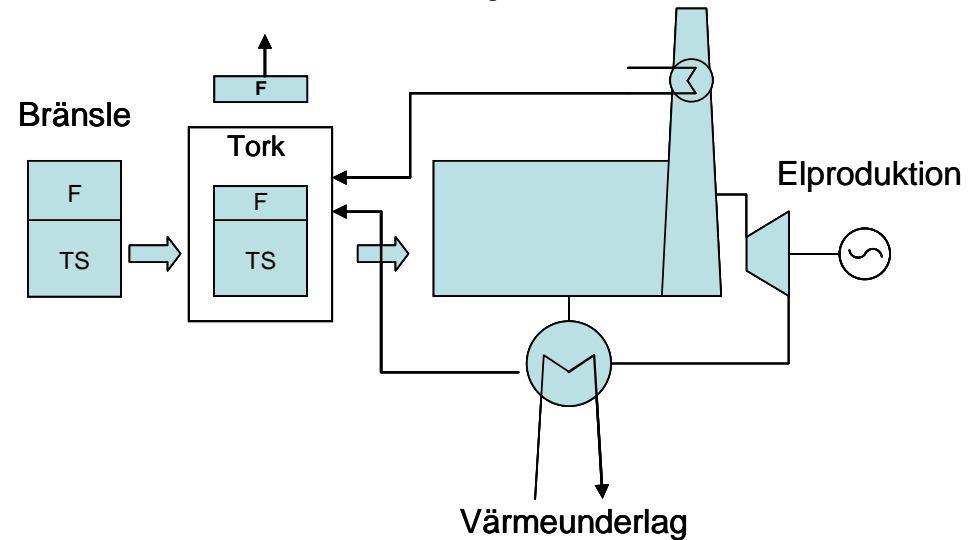
- Torkning ökar bränslets effektiva värmevärde.
- Fjärrvärme / mottryck som värmekälla ökar värmeunderlaget för ökad elproduktion.
- Ökat värmeunderlag förlänger även kraftvärmepannans driftsäsong.
- Säsongsvis lagring av torkat bränsle utjämnar behovet.

Utnyttjande av lågtemperaturvärme

Referensfall t.ex. med
rökgaskondensering

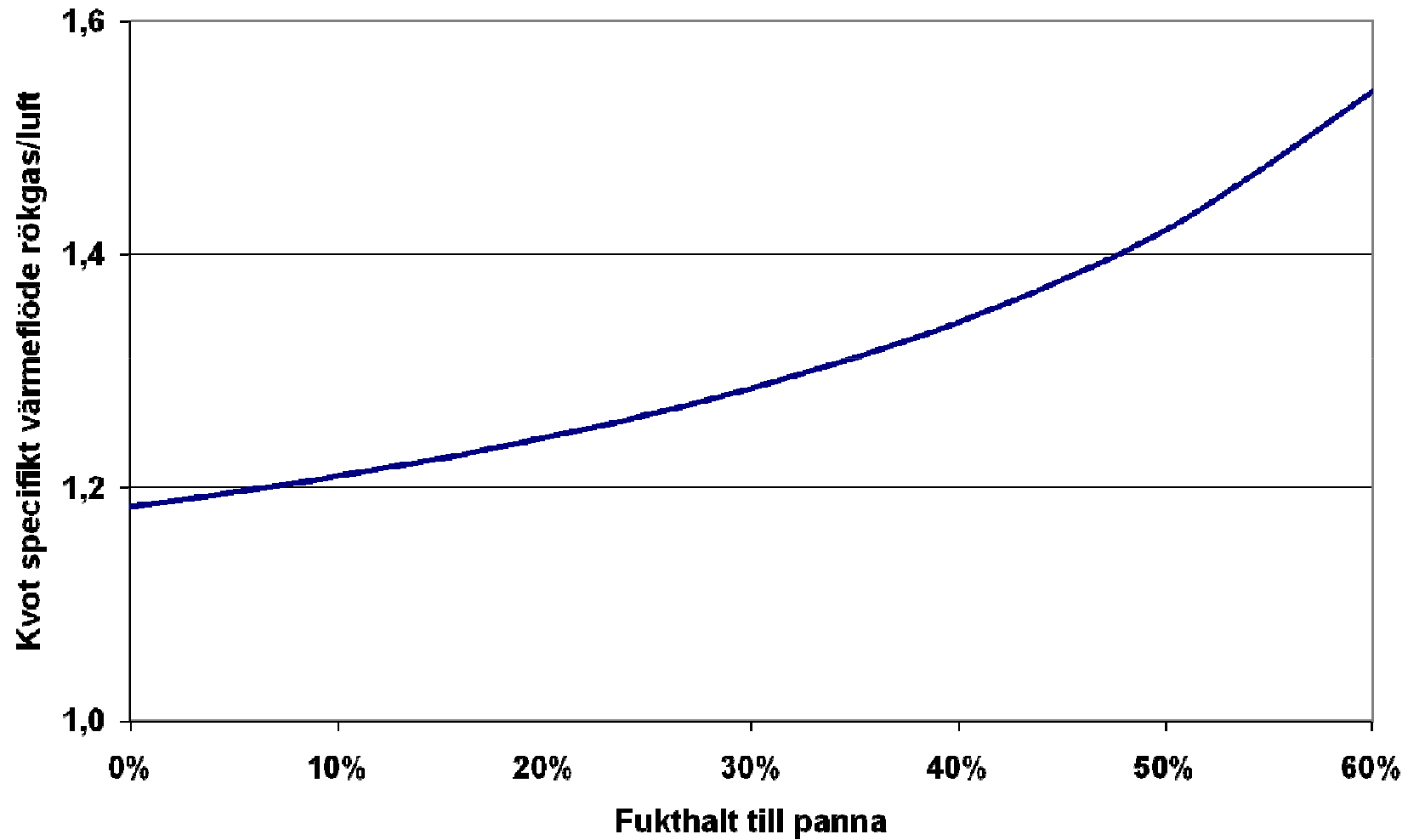
Fall med förtorkning

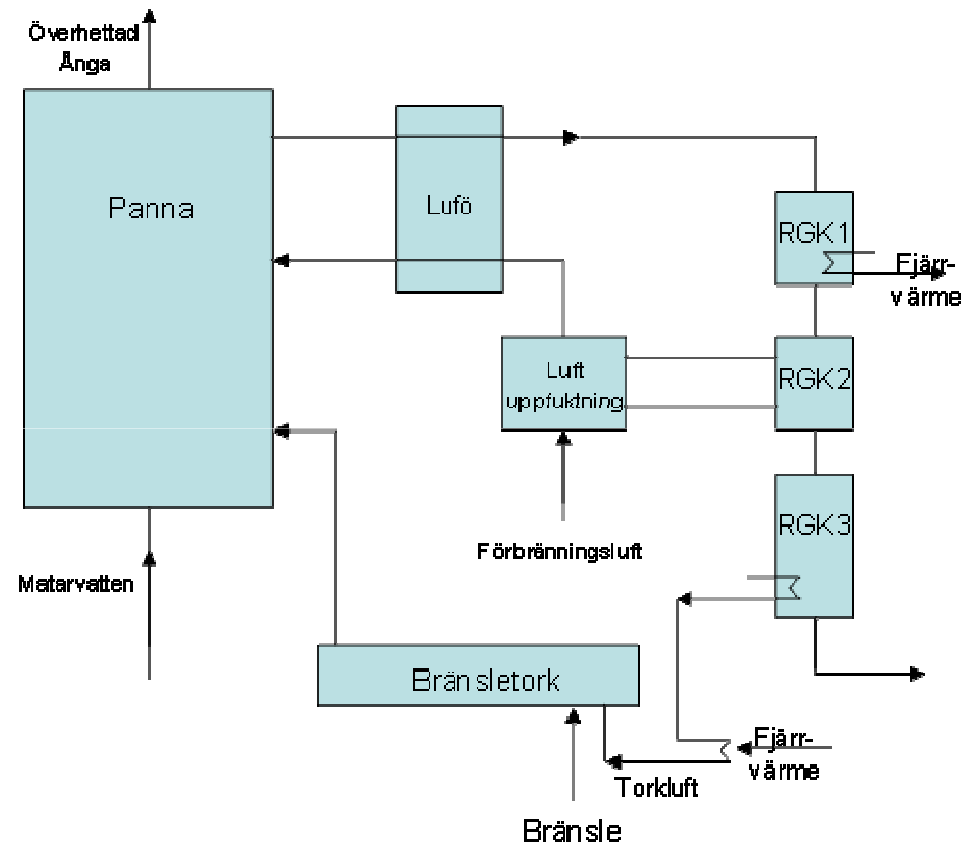
Bäddtorkning

- Bäddtorkning lämpar sig väl då värmekälla av låg temperatur finns att tillgå.
- Bäddtorken är lämplig vid torkning av biobränsle, utan krav på förbehandling.
- Bäddtorken har relativt enkel konstruktion.
- Bäddtorken har en låg elförbrukning per avdunstad fukt jämfört med andra torktekniker.

Matchning rökgas/luft

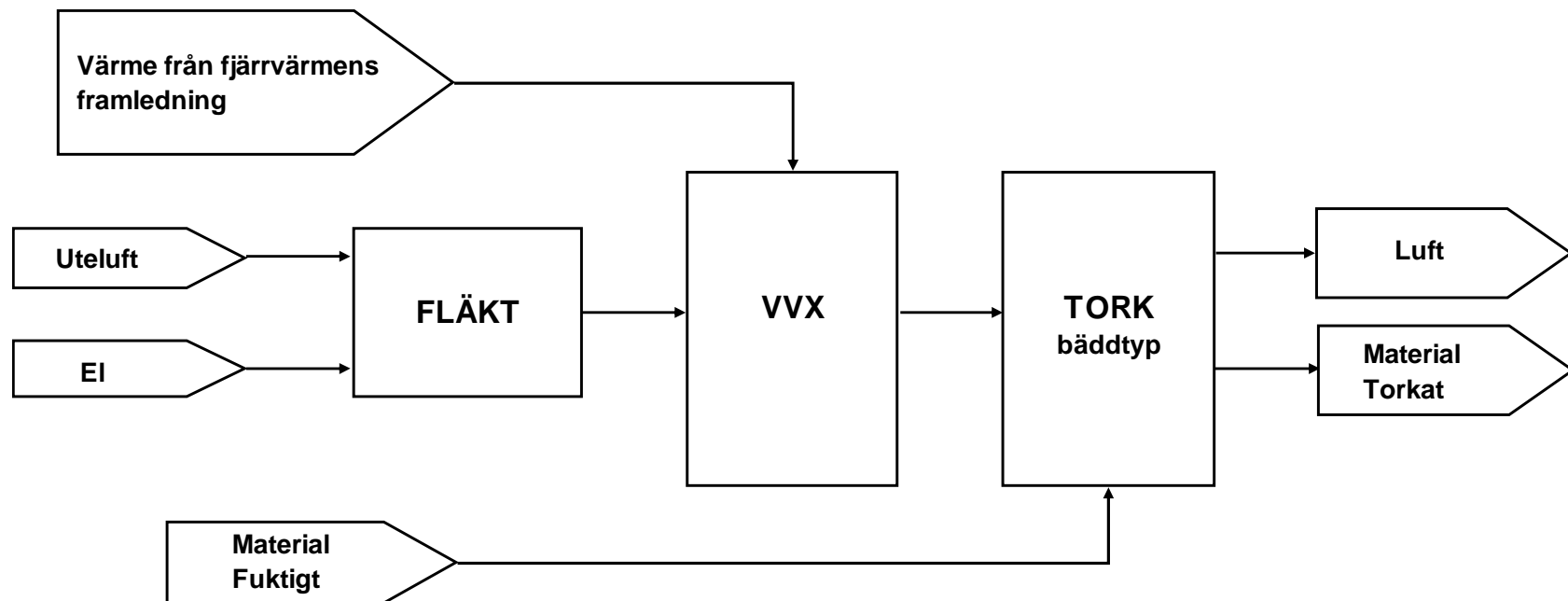

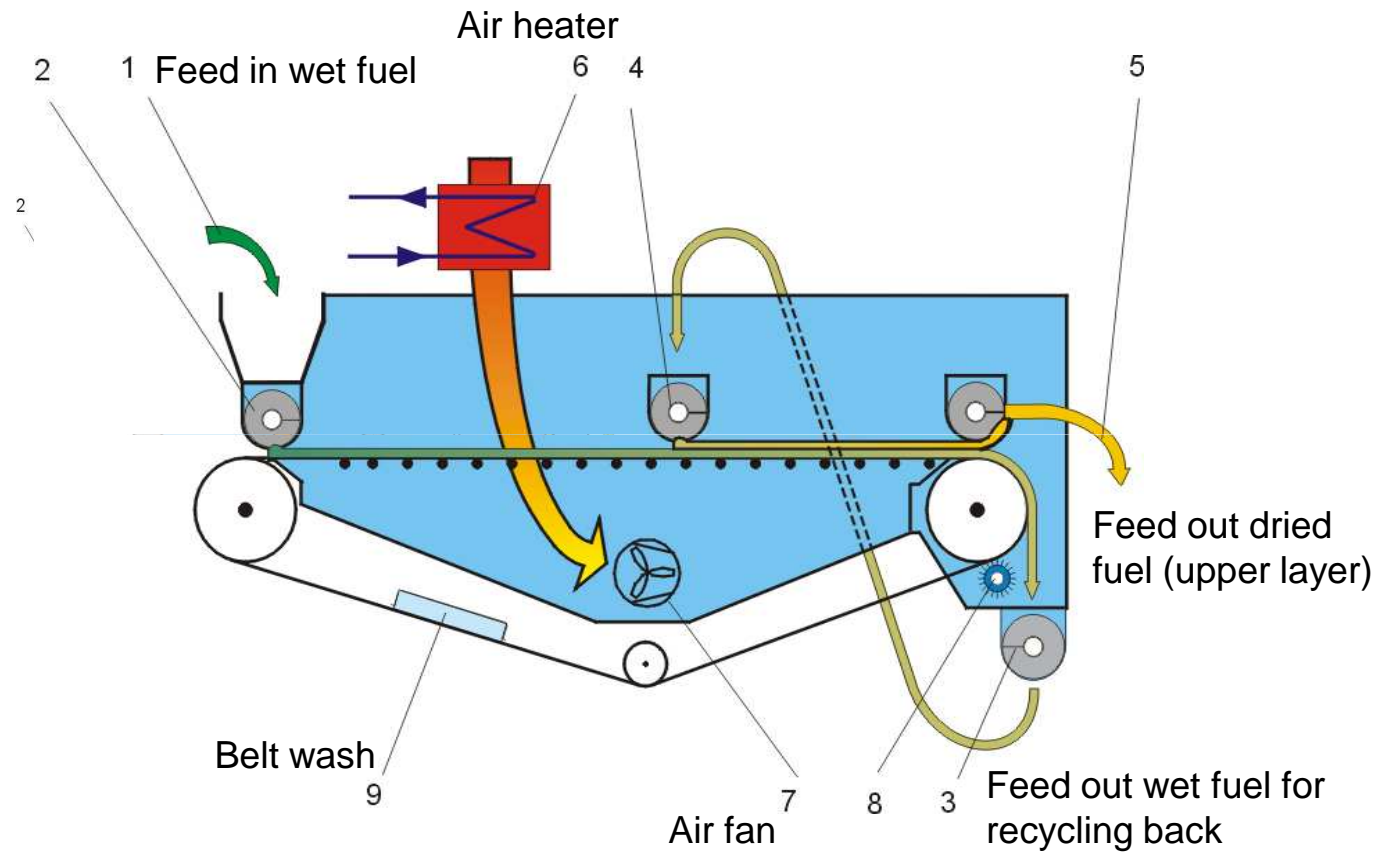
Bäddtorkning-värmekällor

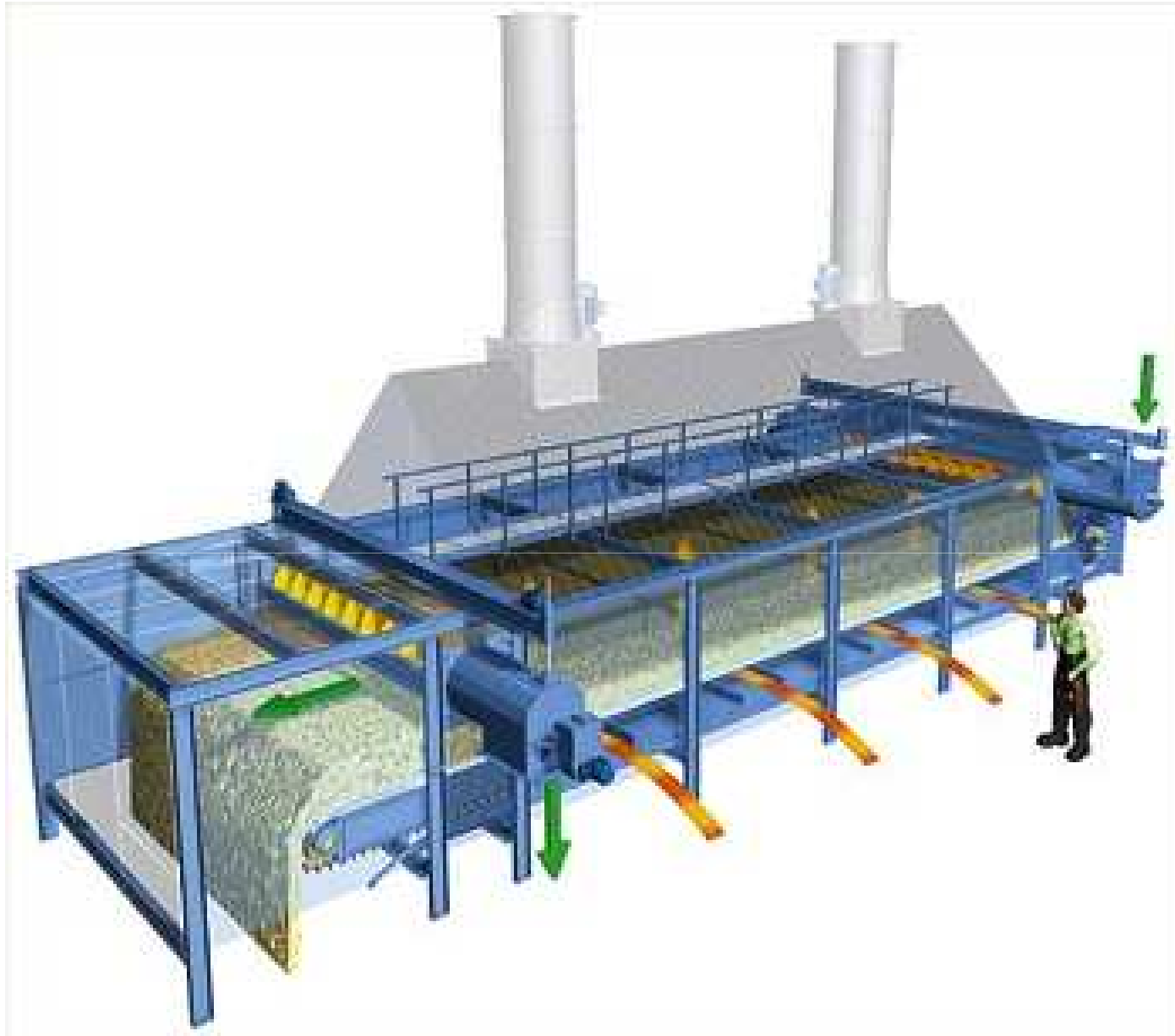
Optimerad energiåtervinning i rökgaser.

Processchema Bäddtork

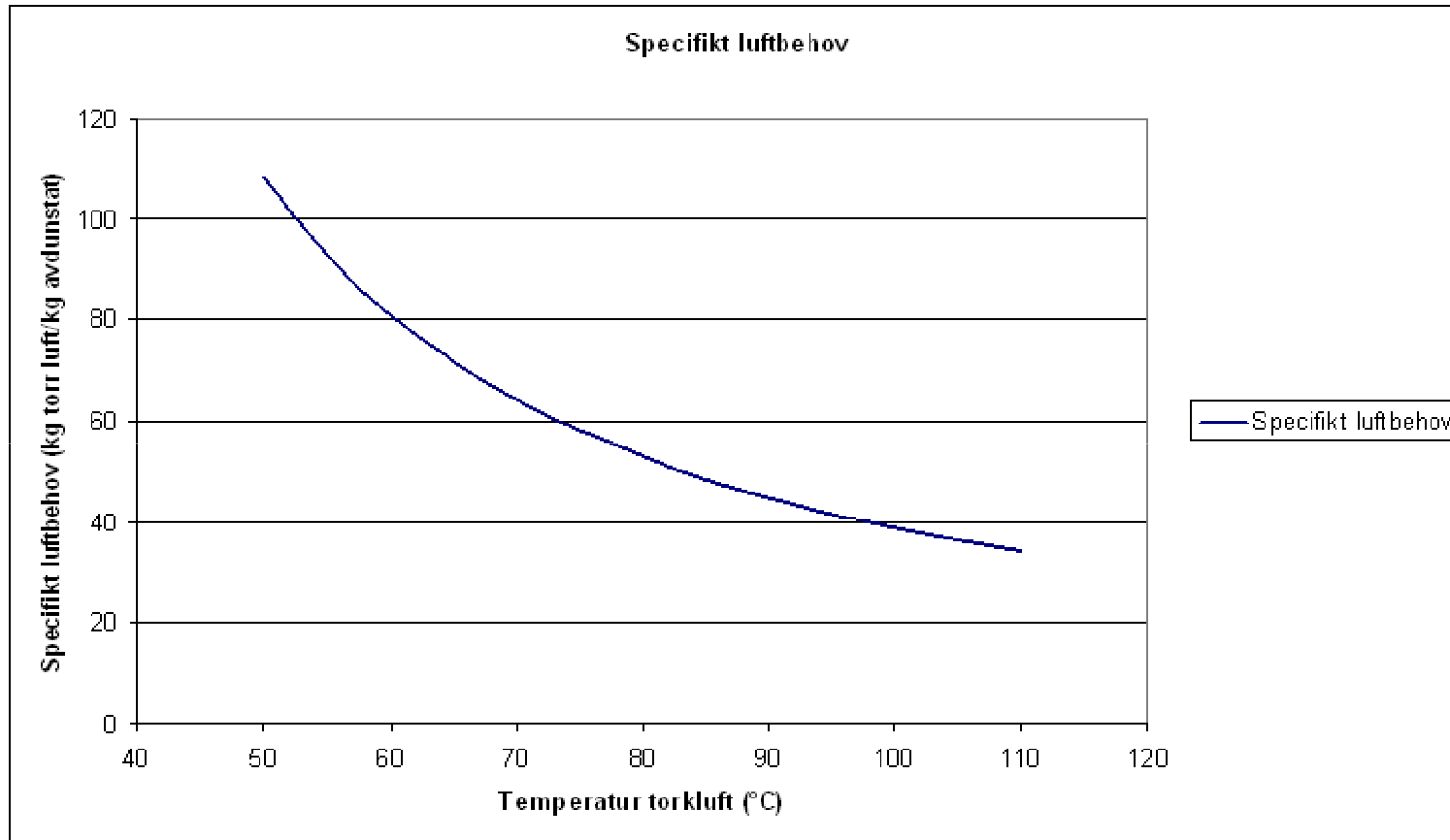

Källa: Bruks Klöckner

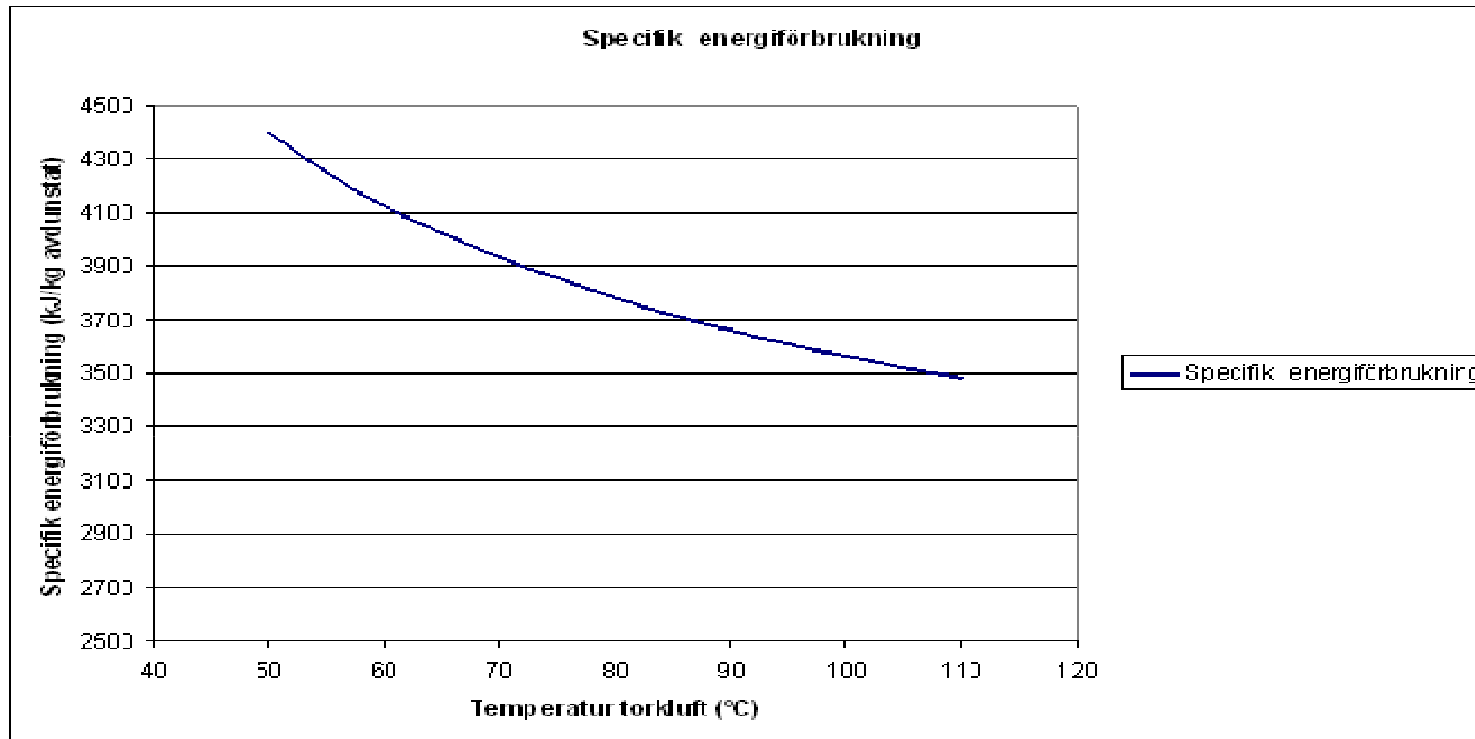
S.E.P. Scandinavian Energy Project AB

Teoretiskt luftbehov i tork

- Nödvändigt luftbehov för att kunna bära ut fukten baserat på utomhusluft med 10°C och 80% RH

Specifik energiförbrukning

- Uppvärmningen av den luft som krävs för att föra bort den avdunstade mängden. (exkl. fläktenergi och energi för uppvärmning av materialet)

Bäddtorkning

- Specifikt värmebehov omkring 3,9 MJ/kg fukt avdunstat.
- Ökning av effektivt värmevärde per kg TS är 2,44 MJ/kg fukt avdunstat.

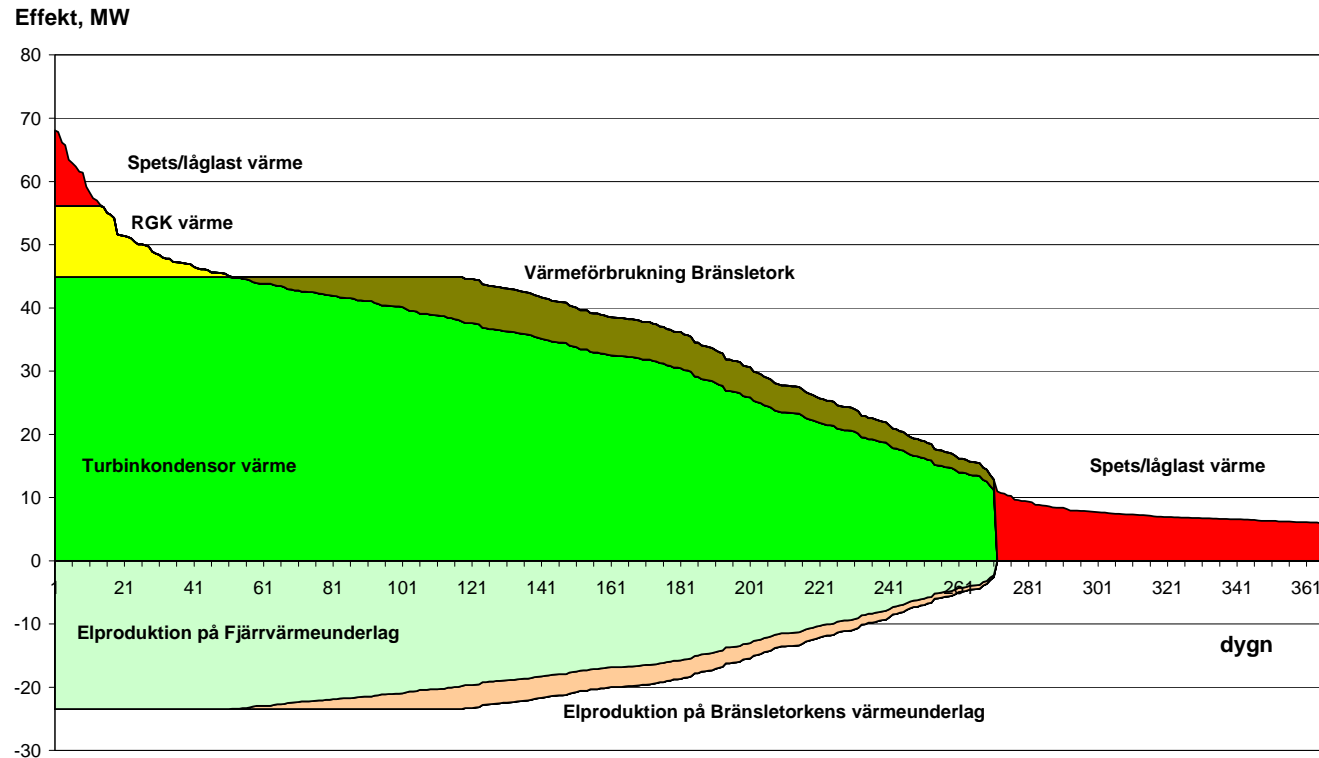
Ökat elutbyte genom torkning

- En studie genomförd av S.E.P. på uppdrag av Värmeforsk (Rapport 1151). Olle Wennberg, Ola Thorson och Mikael Berntsson
- Fallstudier av integrerad torkning för **befintligt KVV** samt för **modellerat och optimerat KVV**.
- Studier avser hel driftsäsong.

Förtorkning eller torkning?

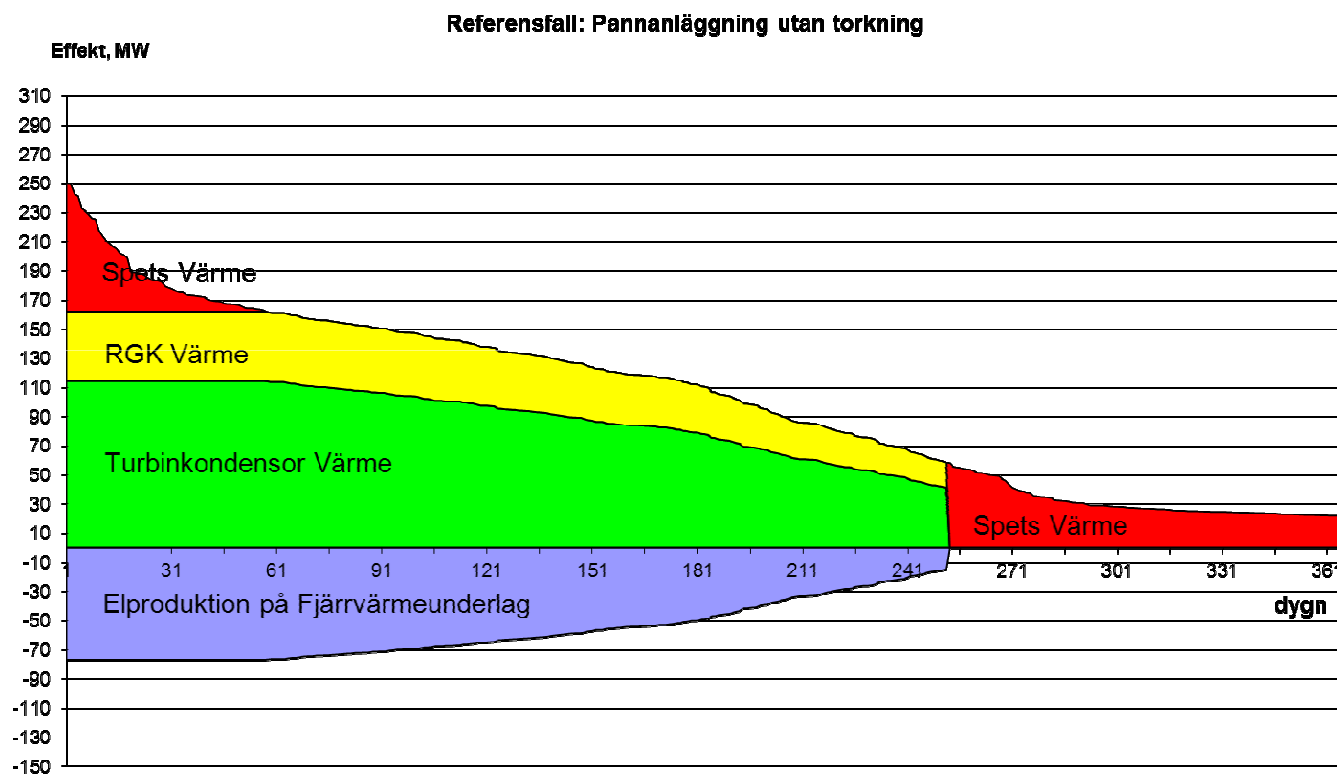
- Befintlig KVV anläggning, förtorkning
urspr. 50% fukthalt torkas till 38-44 % delar av driftsäsong.
- Modellerat optimerat KVV, torkning
Urspr. 50 % fukthalt torkas till 10 % hela driftsäsongen.
- Opt. KVV även fallstudie av torkning ”off-site”
Urspr. 50 % fukthalt torkas till 10 % hela driftsäsongen.

Ökning av värmeunderlag i befintligt KVV

Ökat värmeunderlag medger ökad elproduktion med upp till 12% i befintligt KVV vid integrerad torkning.

Fallstudie: Byggnation av nytt KVV (referens)

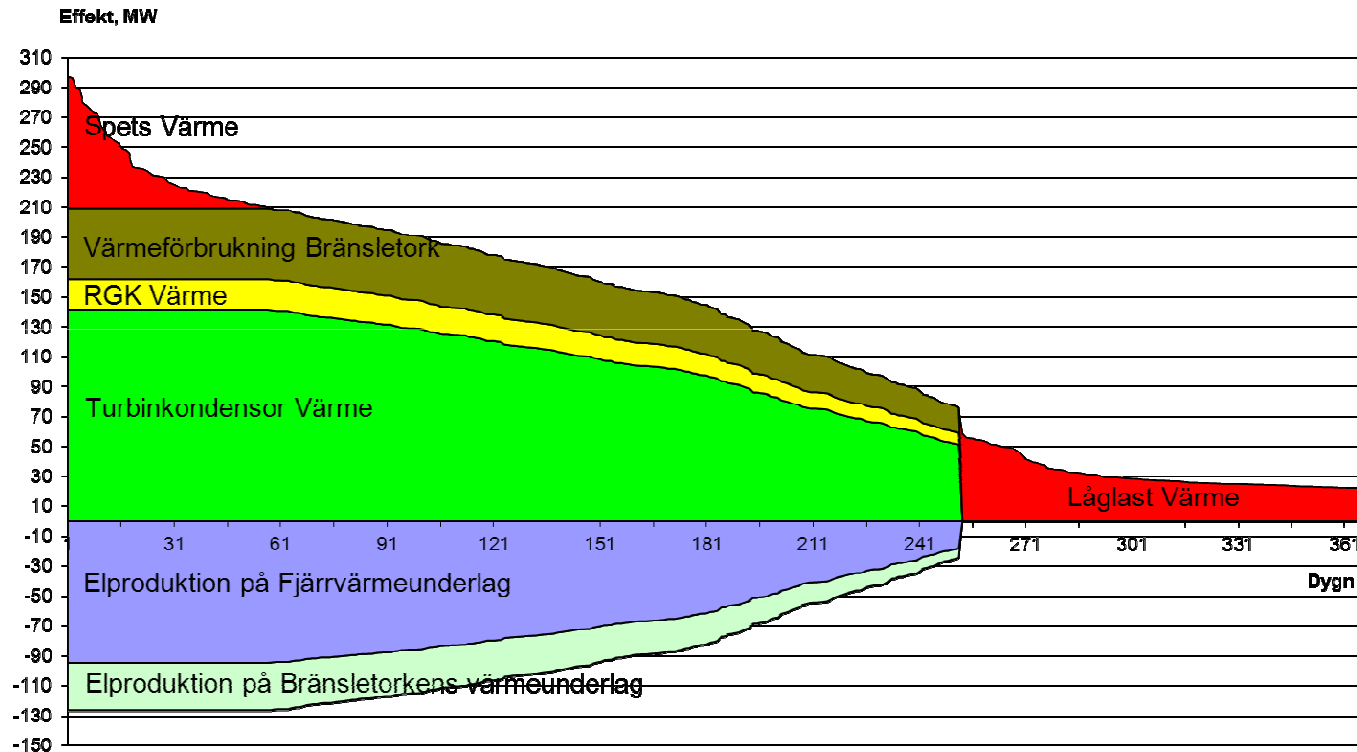

Nytt KVV optimerat för elproduktion med eldning av fuktigt bränsle. Rök-gaskondensering utgör stor andel av värme-
produktion.

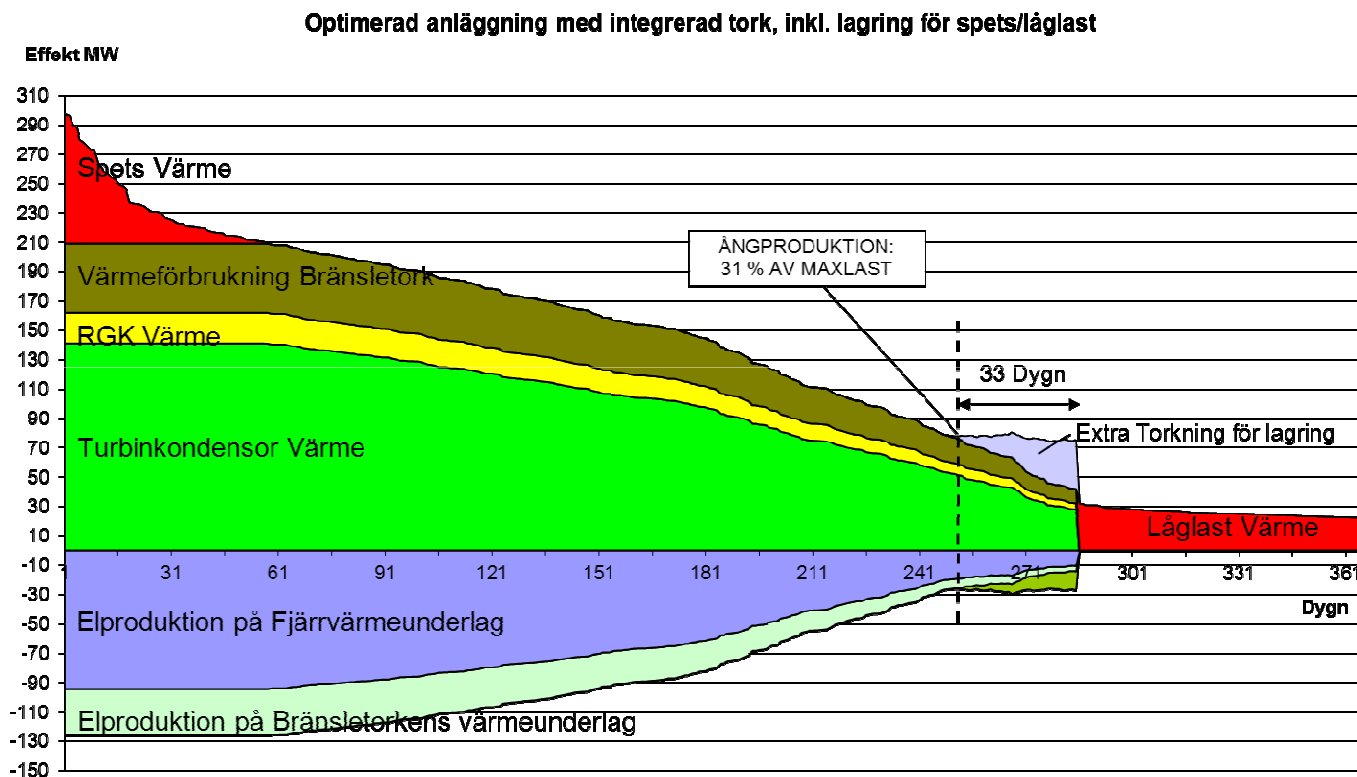
Ökning av värmeunderlag vid byggnation av nytt KVV

Optimerad pannanläggning med integrerad tork

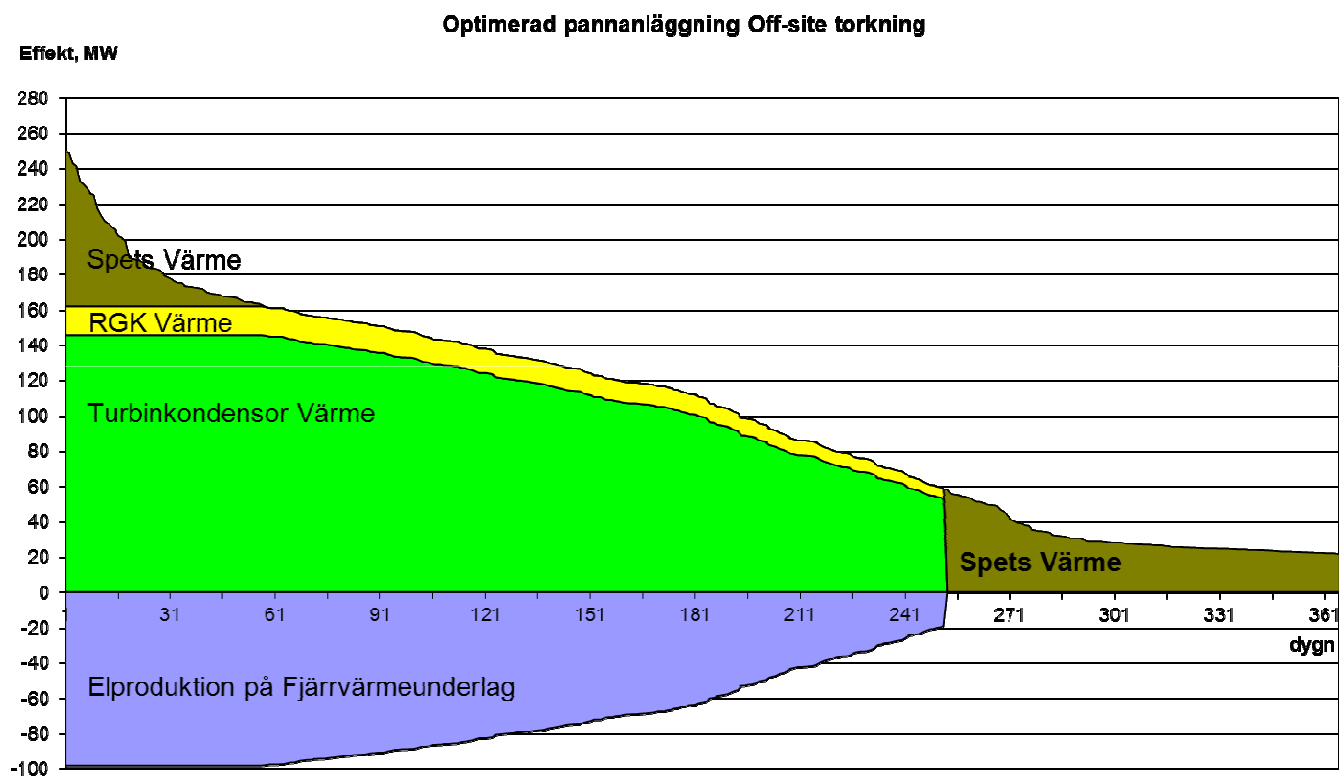
Vid nytt KVV optimerat för elproduktion beräknas integrerad torkning kunna ge en ökning av elproduktion med 65%.

Säsongslagring av torkat bränsle

Torkning och lagring av bränsle för eget bruk kan förlänga driftsäsongen

Konstant värmeunderlag och torrt bränsle

Eldning av torrt bränsle (torkat off-site) ger ökning av elproduktion på 28% jämfört med referensfall.

Skogsindustriellt perspektiv

- Mottrycksånga (4-5 bar) utgör värmeunderlag för elproduktion vid ett massabruk.
- Spillvärme från brukets processer kan nyttjas som grundvärme för torkning av biobränsle.
- Mottrycksånga kan användas som spetsvärme, för att höja torkens kapacitet.

Exempel på spillvärmekällor

Pappers-/massabruk

- Blekeriavlopp
- Ånga/kondensat från indunstning
- Rökgasar från sodapannan
- Frånluft från pappers-/massatornar

Sågverk

- Frånluft virkestorkar

Påverkan på panna vid eldning av torkat bränsle

- Rökasmängden minskar jämfört med eldning av fuktigt bränsle, vilket ökar pannans kapacitet.
- Pannans värmebalans blir mer gynnsam för högre ångdata.
- Specifik storlek på en ny panna kan minskas som en följd av minskad rökasmängd och ökad värmeövergång vid eldning av torkat bränsle.

Resultat

- Integrerad torkning kan ge en ökad elproduktion på 12% vid ett befintligt KVV.
- Vid en optimerad anläggning med integrerad tork kan elproduktionen ökas med 65%.
- Vid en optimerad anläggning som eldar torkat bränsle kan elproduktionen ökas med 28%. (värmeunderlag konstant)
- Lagring av torkat bränsle medger ytterligare ökning av elproduktionen.

Resultat

Det effektiva värmevärdets beroende av fukthalten och följden för priset på bränslets torrsubstans.

Fukthalt (a.r.)	%	-	0	10	20	30	40	50
Värmevärde								
$H_{0, TS}$	MJ/kg TS	20,66						
$H_{i, TS, torrt}$	MJ/kg TS		19,34					
$H_{i, TS, a.r.}$	MJ/kg TS			19,07	18,73	18,29	17,71	16,90
	Antaget bränslepris = 200 kr /MWh effektivt värmevärde							
Pris per ton TS	kr/ton TS		1074	1059	1041	1016	984	939
	a.r. = as recieved, d.v.s. i levererat tillstånd							

Slutsatser

- Torkningen ger ett elutbyte på extra tillfört bränsle om minst 55%.
- Vid anläggning optimerad för elproduktion stiger betalningsförmågan med 20% för torkat bränsle.
- Kvoten mellan elpris och bränslepris bör överstiga 2 för att ge lönsamhet vid investering i bäddtork.

Anläggningskostnad Bäddtork

Utifrån leverantörers budgetpriser togs följande formel fram för uppskattning av anläggningskostnaden:

Anläggningskostnad (inkl. projektering, mark, transportörer)

$$0,2 \times \frac{(\text{Torkluftsflöde i varmt tillstånd})^{0,8}}{1000} \quad [\text{Mkr}]$$

(Torkluftflödet anges i m³/h)

(källa: Värmeforskrapport 881, S.E.P.)

Integrerad torkning av biobränsle

Ett kraftfullt verktyg för ökad elproduktion!

**Värmeforskrapport 1051 – Ökat elutbyte i biobränsleeldade KVV-
anläggningar med hjälp av förtorkning**

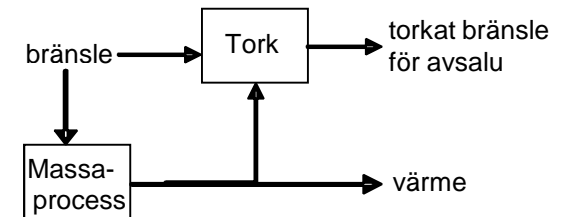
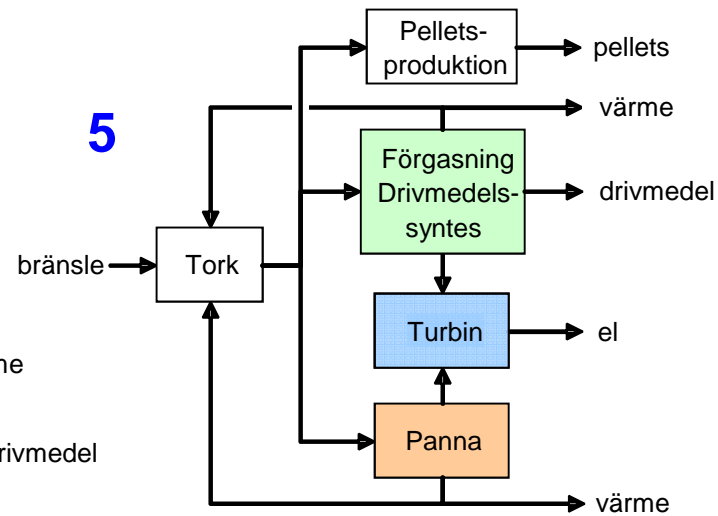
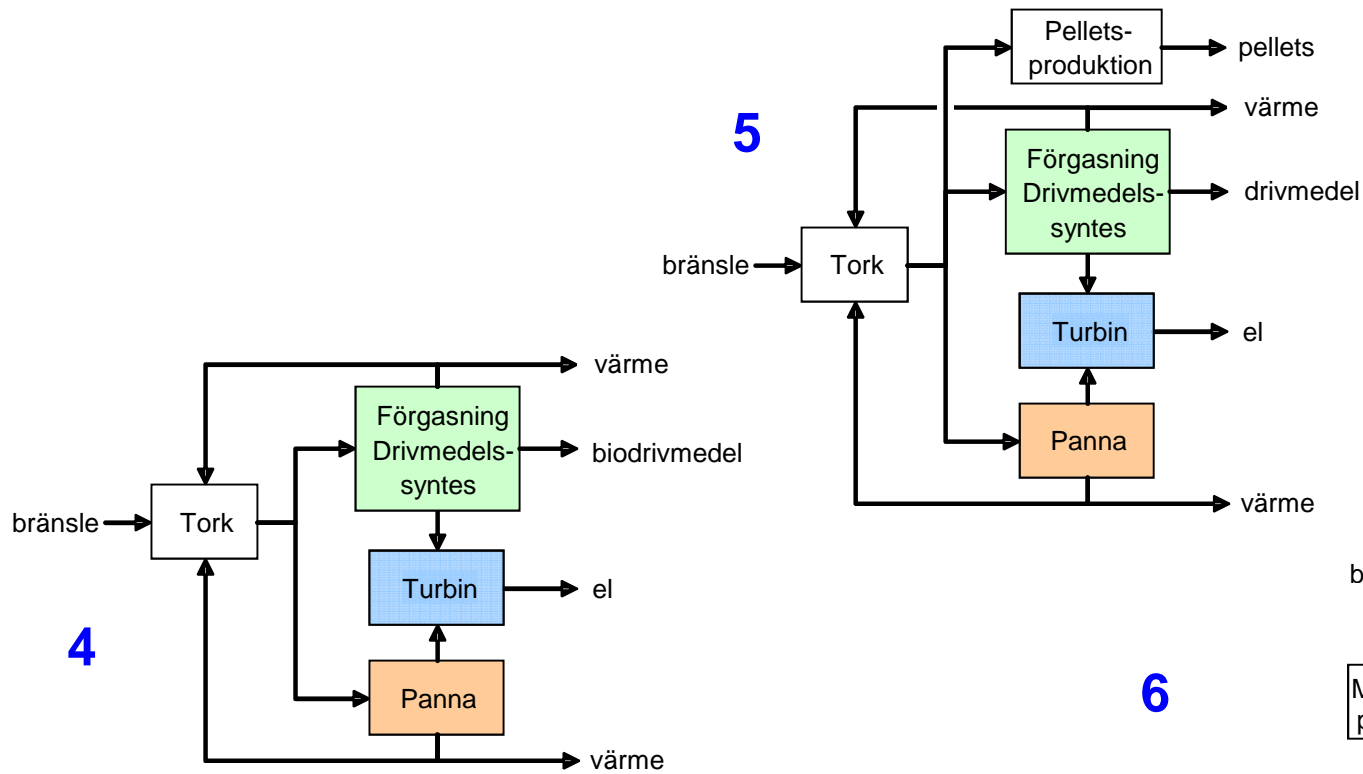
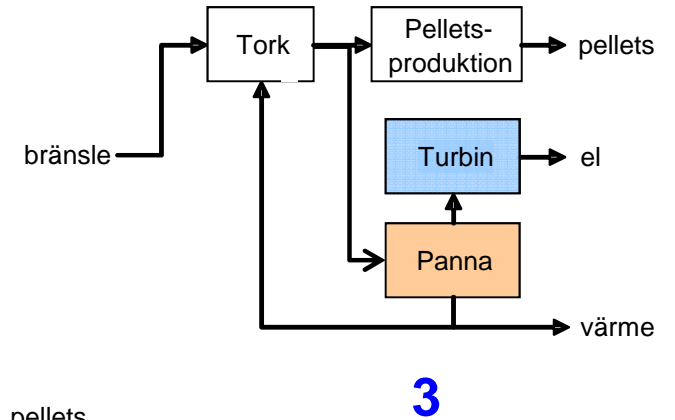
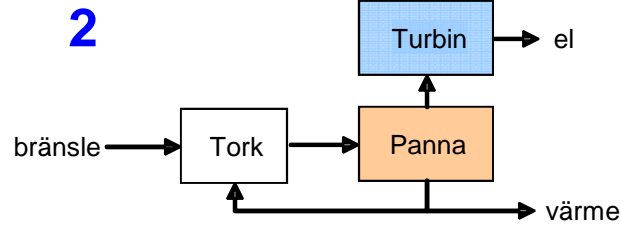
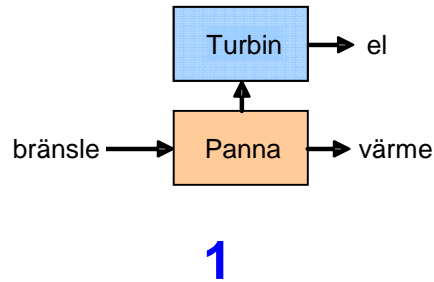
Pågående arbete...

”Optimal råvaruinsats och utnyttjandegrad i energikombinat för värme, el, biodrivmedel och avsalubränsle”

Värmeforskprojekt

Klart sommaren 2011

Pågående arbete... Fallstudier, olika energikombinat

Pågående arbete... Drifterfarenheter från bäddtorkar

- Torktemperaturer, ytor, värmekällor, tillgänglighet

Värö Bruk

Hallingdal pelletsfabrik

Rockhammars Bruk